

ÖZGÜN ÇALIŞMA DENEMESİ

DGUY

DENEME-8

Devlet Gelir Uzman Yardımcılığı Giriş Sınavı

CEVAP VE AÇIKLAMALI ÇÖZÜMLER

60 SORU	90 DAKİKA	4 ALAN	4 SEÇENEK
------------	--------------	-----------	--------------

Her soru için doğru seçenek, gerekçeli açıklama ve temel dayanak

ALAN	SORU ARALIĞI	SORU SAYISI
Hukuk	1–15	15
Maliye	16–30	15
Muhasebe	31–45	15
İktisat	46–60	15

Bu yayın resmî sınav veya kurum yayını değildir. Mevzuat referans tarihi: 31 Aralık 2025.

Ad Soyad: _____ Tarih: ____ / ____ / ____

HIZLI CEVAP ANAHTARI

1/B	2/D	3/A	4/C	5/C	6/B	7/D	8/A	9/D	10/B	11/A	12/C	13/B	14/C	15/A
16/C	17/A	18/D	19/B	20/A	21/D	22/C	23/B	24/D	25/A	26/C	27/B	28/D	29/B	30/A
31/D	32/B	33/A	34/C	35/B	36/C	37/D	38/A	39/D	40/C	41/B	42/A	43/C	44/D	45/A
46/A	47/C	48/D	49/B	50/D	51/A	52/B	53/C	54/A	55/D	56/C	57/B	58/C	59/D	60/B

HUKUK • AÇIKLAMALI ÇÖZÜMLER

SORULAR 1-6

1. Usulüne göre yürürlüğe konulmuş temel hak ve özgürlüklere ilişkin bir milletlerarası andlaşma ile bir kanunun aynı konuda farklı hükümler içermesi nedeniyle uyumsuzluk çıkarsa 1982 Anayasası'na göre hangi hüküm esas alınır?

DOĞRU CEVAP: B

ÇÖZÜM: Temel hak ve özgürlüklere ilişkin usulüne göre yürürlüğe konulmuş milletlerarası andlaşmalar ile kanunların aynı konuda farklı hükümler içermesi hâlinde andlaşma hükümleri esas alınır. Ayrıca usulüne göre yürürlüğe konulmuş andlaşmalar hakkında Anayasa'ya aykırılık iddiasıyla Anayasa Mahkemesine başvurulamaz. Doğru cevap B'dir.

DAYANAK / KAVRAM: 1982 Anayasası m. 90/son

2. Cumhurbaşkanı, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı, Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanları görevleriyle ilgili suçlardan dolayı Yüce Divan sıfatıyla yargılayan mahkeme aşağıdakilerden hangisidir?

DOĞRU CEVAP: D

ÇÖZÜM: Anayasa Mahkemesi, Anayasa'da sayılan üst düzey kamu görevlilerini görevleriyle ilgili suçlardan dolayı Yüce Divan sıfatıyla yargılar. Bu görev olağan ceza yargılaması yapan Yargıtaya değil, doğrudan Anayasa Mahkemesine verilmiştir. Doğru cevap D'dir.

DAYANAK / KAVRAM: 1982 Anayasası m. 148

3. Kanunda aksine özel bir düzenleme bulunmadığı durumda, bir idari işlemin kaldırılması veya değiştirilmesi bakımından usulde paralellik ilkesi aşağıdakilerden hangisini gerektirir?

DOĞRU CEVAP: A

ÇÖZÜM: Usulde paralellik ilkesi, kanunda farklı bir yol öngörülmedikçe idari işlemin kaldırılması, geri alınması veya değiştirilmesinde işlemin tesisinde izlenen yetki, şekil ve usul kurallarına kural olarak uyulmasını ifade eder. İlke yargı kararını zorunlu kılmaz. Doğru cevap A'dır.

DAYANAK / KAVRAM: İdare hukukunun genel ilkeleri - yetki ve usulde paralellik

4. Bir kamu hizmetinin hiç işlememesi, geç işlemesi veya kötü işlemesi nedeniyle ortaya çıkan ve idarenin faaliyet alanına bağlanabilen kusur aşağıdakilerden hangisidir?

DOĞRU CEVAP: C

ÇÖZÜM: Kamu hizmetinin kuruluşunda veya işleyişinde görülen aksaklık; hizmetin hiç işlememesi, geç işlemesi ya da kötü işlemesi biçiminde ortaya çıkıyorsa hizmet kusuru söz konusudur. Bu kusur, belirli bir kamu görevlisinin kişisel davranışından bağımsız biçimde idareye isnat edilir. Doğru cevap C'dir.

DAYANAK / KAVRAM: İdarenin sorumluluğu - hizmet kusuru ilkesi

5. İdari Yargılama Usulü Kanununa göre bir idari işlemin iptali için dava açılabilmesinde kural olarak aranan sübjektif ehliyet koşulu aşağıdakilerden hangisidir?

DOĞRU CEVAP: C

ÇÖZÜM: İptal davaları, idari işlemler hakkında yetki, şekil, sebep, konu veya maksat yönlerinden hukuka aykırılık iddiasıyla menfaatleri ihlal edilenler tarafından açılır. Tam yargı davasında ise kişisel hakkın doğrudan muhtel olması aranır. Doğru cevap C'dir.

DAYANAK / KAVRAM: 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu m. 2

6. Çözümü idari yargının görevine girdiği hâlde adli yargıda açılan bir dava görev yönünden reddedilmiş ve ret kararı kesinleşerek davacıya tebliğ edilmiştir. Davacı, görevli idari yargı yerinde kural olarak kaç gün içinde dava açabilir?

DOĞRU CEVAP: B

ÇÖZÜM: İdari yargının görevine giren bir dava önce adli yargıda açılmış ve görev yönünden reddedilmişse, kesinleşen kararın tebliğini izleyen günden itibaren otuz gün içinde görevli idari yargı yerinde dava açılabilir. İlk başvuru idari dava açma süresi içinde yapılmışsa adli yargıya başvuru tarihi esas alınır. Doğru cevap B'dir.

DAYANAK / KAVRAM: 2577 sayılı İdari Yargılama Usulü Kanunu m. 9

HUKUK • AÇIKLAMALI ÇÖZÜMLER

SORULAR 7-12

7. Bir kişi belirli ve sürekli bir amaca yeterli malvarlığı özgüleyerek vakıf kurma iradesini açıklamıştır. Vakfın kurucudan ayrı olarak hak ve borç sahibi bir hukuk kişisi hâline gelmesi hangi işlemle gerçekleşir?

DOĞRU CEVAP: D

ÇÖZÜM: Vakıf kurma iradesi resmî senetle veya ölüme bağlı tasarrufla açıklanabilir; ancak vakfın kurucudan ayrı tüzel kişilik kazanması, yerleşim yeri mahkemesi nezdinde tutulan sicile tescille gerçekleşir. Kuruluş iradesi veya malın ayrılması tek başına tüzel kişilik doğurmaz. Doğru cevap D'dir.

DAYANAK / KAVRAM: 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu m. 102

8. Aşağıdakilerden hangisinde taşınmaz mülkiyeti, tapu siciline tescilden önce kazanılabilir?

DOĞRU CEVAP: A

ÇÖZÜM: Taşınmaz mülkiyeti kural olarak tescille kazanılır. Miras, mahkeme kararı, cebri icra, işgal ve kamulaştırma gibi kanunda sayılan hâllerde mülkiyet tescilden önce kazanılır; ancak malik tasarruf işlemi yapabilmek için tescili gerçekleştirmelidir. Doğru cevap A'dır.

DAYANAK / KAVRAM: 4721 sayılı Türk Medeni Kanunu m. 705

9. Yetkisiz temsilcinin yaptığı hukuki işlem, adına işlem yapılan kişi tarafından sonradan onanırsa Türk Borçlar Kanununa göre sonuç aşağıdakilerden hangisidir?

DOĞRU CEVAP: D

ÇÖZÜM: Temsil olunanın yetkisiz temsilcinin yaptığı işleme onay vermesi hâlinde hukuki işlem geçmişe etkili olarak, yapıldığı andan itibaren temsil olunanı bağlar. Onama verilmezse karşı tarafın yetkisiz temsilciye yöneltebileceği sorumluluk talepleri gündeme gelebilir. Doğru cevap D'dir.

DAYANAK / KAVRAM: 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu m. 46-47

10. Gerçek kişi kefilin geçerli bir kefalet sözleşmesi kurabilmesi için aşağıdaki unsurlardan hangilerini kendi el yazısıyla belirtmesi gerekir?

DOĞRU CEVAP: B

ÇÖZÜM: Kefalet sözleşmesi yazılı şekilde yapılmadıkça ve kefilin sorumlu olacağı azami miktar ile kefalet tarihi belirtilmedikçe geçerli olmaz. Kefil, azami miktarı, kefalet tarihini ve müteselsil kefil sıfatını veya bu anlama gelen ifadeyi kendi el yazısıyla yazmalıdır. Doğru cevap B'dir.

DAYANAK / KAVRAM: 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu m. 583

11. Türk Borçlar Kanununa göre ticari vekilin yetkisinin kapsamıyla ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi doğrudur?

DOĞRU CEVAP: A

ÇÖZÜM: Ticari vekil, ticari temsilci kadar geniş yetkiye sahip değildir; işletmenin alışılmış bütün işlemlerini yapabilir. Ödünç alma, kambiyo taahhüdünde bulunma, dava açma veya açılmış davayı takip etme gibi işlemler için açık yetki gerekir. Doğru cevap A'dır.

DAYANAK / KAVRAM: 6098 sayılı Türk Borçlar Kanunu m. 551

12. Türk Ticaret Kanununa göre anonim şirketin yönetim kurulu en az kaç kişiden oluşabilir?

DOĞRU CEVAP: C

ÇÖZÜM: Anonim şirketin esas sözleşmeyle atanmış veya genel kurul tarafından seçilmiş bir ya da daha fazla kişiden oluşan yönetim kurulu bulunur. Dolayısıyla tek üyeli yönetim kurulu mümkündür. Doğru cevap C'dir.

DAYANAK / KAVRAM: 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu m. 359

HUKUK / MALİYE • AÇIKLAMALI ÇÖZÜMLER

SORULAR 13-18

13. Genel haciz yoluyla ilamsız takipte alacaklı, haciz isteme hakkını kural olarak ödeme emrinin tebliğinden itibaren hangi süre içinde kullanmalıdır?

DOĞRU CEVAP: B

ÇÖZÜM: Alacaklı, ödeme emrinin tebliğinden itibaren bir yıl içinde haciz istemelidir. Borçlunun itirazı veya dava nedeniyle takibin durduğu zamanlar bu sürenin hesabında dikkate alınmaz. Bir yıllık sürede haciz istenmezse takip dosyası işlemiden kaldırılır. Doğru cevap B'dir.

DAYANAK / KAVRAM: 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu m. 78

14. Vergi mahkemesinde dava açma süresi geçtikten sonra yaptığı vergi hatası düzeltme talebi reddedilen mükellef, Vergi Usul Kanunundaki şikâyet yoluyla hangi makama başvurabilir?

DOĞRU CEVAP: C

ÇÖZÜM: Dava açma süresi geçtikten sonra düzeltme talebi reddedilen mükellef, şikâyet yoluyla Hazine ve Maliye Bakanlığına başvurabilir. Bu idari başvuru, vergi hatalarının yargı süresi geçirildikten sonra da kanuni düzeltme zamanaşımı içinde incelenebilmesini sağlar. Doğru cevap C'dir.

DAYANAK / KAVRAM: 213 sayılı Vergi Usul Kanunu m. 124

15. Bir mükellef hakkında ihtiyati haciz 3 Eylül 2025 tarihinde gıyabında uygulanmış ve haciz işlemi 8 Eylül 2025 tarihinde kendisine tebliğ edilmiştir. Süreyi durduran özel bir durum yoksa ihtiyati hacze karşı dava açma süresinin son günü hangisidir?

DOĞRU CEVAP: A

ÇÖZÜM: İhtiyati hacze karşı dava süresi, haczin huzurda yapılması hâlinde tatbik tarihinden; gıyapta yapılması hâlinde tebliğ tarihinden itibaren on beş gündür. Tebliğ günü hesaba katılmadan 9 Eylül'de başlayan süre 23 Eylül 2025 sonunda dolar. Doğru cevap A'dır.

DAYANAK / KAVRAM: 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun m. 15; sürelerin hesabına ilişkin genel kurallar

16. Bir malın tüketimi üçüncü kişilere pozitif dış fayda sağlıyor ve piyasa dengesi toplumsal olarak etkin miktarın altında kalıyorsa etkinliği artırmaya yönelik en doğrudan mali araç aşağıdakilerden hangisidir?

DOĞRU CEVAP: C

ÇÖZÜM: Pozitif dışsallıkta sosyal marjinal fayda özel marjinal faydadan yüksektir ve piyasa eksik üretim ya da tüketim yaratır. Marjinal dış faydayı yansıtan bir sübvansiyon özel teşviki sosyal faydaya yaklaştırarak miktarı etkin düzeye doğru artırır. Doğru cevap C'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Kamu ekonomisi - pozitif dışsallık ve Pigoucu sübvansiyon

17. Çevre vergilerinde “çifte kazanç” hipotezi aşağıdakilerden hangisini ifade eder?

DOĞRU CEVAP: A

ÇÖZÜM: Çifte kazanç hipotezinde birinci kazanç çevresel dışsallığın azaltılmasıdır. İkinci kazanç ise çevre vergisi gelirinin emek veya sermaye üzerindeki bozucu vergilerin azaltılmasında kullanılması yoluyla vergi sisteminin etkinlik maliyetinin düşürülebilmesidir. Doğru cevap A'dır.

DAYANAK / KAVRAM: Çevre maliyesi - double dividend hypothesis

18. Kamu kesiminde seçmenlerin, seçilmişlerin ve bürokratların amaçlarının farklılaşması ile bilgi asimetrisinin denetimi güçleştirmesi aşağıdaki kavramlardan hangisiyle en iyi açıklanır?

DOĞRU CEVAP: D

ÇÖZÜM: Asıl-vekil ilişkisinde karar yetkisini devreden asıl ile bu yetkiyi kullanan vekilin amaçları tam örtüşmeyebilir. Vekilin daha fazla bilgiye sahip olması; seçmen-siyasetçi ve siyasetçi-bürokrat ilişkilerinde izleme, teşvik ve hesap verebilirlik sorunları doğurur. Doğru cevap D'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Kamu tercihi teorisi - principal-agent yaklaşımı

MALİYE • AÇIKLAMALI ÇÖZÜMLER

SORULAR 19-24

19. Bir verginin kanunen mükellefi olan kişi ile verginin fiyat, ücret veya getiri değişiklikleri sonucunda nihai ekonomik yükünü taşıyan kişi farklı olabiliyorsa bu durum aşağıdakilerden hangisini gösterir?

DOĞRU CEVAP: B

ÇÖZÜM: Yasal vergi yükümlüsü vergiyi idareye ödemekle sorumlu olan kişidir; ekonomik yük ise verginin piyasa tepkileri yoluyla reel gelirini azalttığı kişide kalır. Arz ve talep esneklikleri nedeniyle bu iki kişi aynı olmak zorunda değildir. Doğru cevap B'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Vergi teorisi - statutory incidence ve economic incidence

20. Bir üreticinin üzerine konulan verginin bir bölümünü girdi alım fiyatlarını veya ücretleri düşürerek girdi sahiplerine aktarması hangi vergi yansıması türüdür?

DOĞRU CEVAP: A

ÇÖZÜM: Verginin ürün fiyatına eklenerek alıcılara aktarılması ileriye doğru yansıma; girdi fiyatları, ücretler veya üretim faktörü getirileri düşürülerek tedarikçilere ve faktör sahiplerine aktarılması ise geriye doğru yansımadır. Sorudaki aktarım geriye doğrudur. Doğru cevap A'dır.

DAYANAK / KAVRAM: Vergi teorisi - verginin geriye doğru yansıması

21. Haig-Simons kapsamlı gelir yaklaşımına göre bir kişinin belirli dönemdeki geliri en öz biçimiyle aşağıdakilerden hangisine eşittir?

DOĞRU CEVAP: D

ÇÖZÜM: Haig-Simons yaklaşımı geliri, kişinin dönem boyunca tüketebildiği değer ile dönem sonu net servetindeki artışın toplamı olarak tanımlar. Bu kapsamlı ölçü, gelirin kaynağından çok tüketim gücü ve servet değişimi üzerinde durur. Doğru cevap D'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Vergi teorisi - Haig-Simons kapsamlı gelir tanımı

22. Diğer koşullar aynıyken emek arzı vergilendirilebilir gelire karşı daha esnek olan bir gruba çok yüksek marjinal gelir vergisi oranı uygulanması hangi sonucu güçlendirir?

DOĞRU CEVAP: C

ÇÖZÜM: Vergilendirilebilir gelir veya emek arzı marjinal vergi oranına güçlü tepki veriyorsa yüksek oranlar çalışma, yatırım ve beyan kararlarını daha fazla bozar. Optimal vergileme, dağılım hedefleriyle birlikte bu esneklik kaynaklı etkinlik maliyetini de dikkate alır. Doğru cevap C'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Optimal gelir vergilemesi - Mirrlees yaklaşımı ve davranışsal esneklik

23. Orta vadeli harcama çerçevesinin bütçe sürecine sağladığı temel katkı aşağıdakilerden hangisidir?

DOĞRU CEVAP: B

ÇÖZÜM: Orta vadeli harcama çerçevesi, bütçe kararlarını tek yıllık bakıştan çıkararak politika önceliklerini çok yıllık makro tahminler, kaynak kısıtları ve harcama tavanlarıyla uyumlaştırır. Böylece yeni kararların gelecek yıllardaki mali etkileri görünür hâle gelir. Doğru cevap B'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Kamu bütçesi - medium-term expenditure framework

24. Mali saydamlık ilkesi aşağıdakilerden hangisini öncelikli gerektirir?

DOĞRU CEVAP: D

ÇÖZÜM: Mali saydamlık; bütçe amaçlarının, mali risklerin, gelir ve giderlerin, borçların ve uygulama sonuçlarının zamanında, güvenilir, anlaşılır ve kamu tarafından erişilebilir biçimde açıklanmasını gerektirir. Bu ilke hesap verebilirliğin temel koşullarındandır. Doğru cevap D'dir.

DAYANAK / KAVRAM: 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu - mali saydamlık ilkesi

MALİYE • AÇIKLAMALI ÇÖZÜMLER

SORULAR 25-30

25. Kamu borcu/GSYH oranı %60, reel faiz oranı %6, reel büyüme oranı %2 ve faiz dışı fazla GSYH'nin %1'i ise; diğer etkiler ihmal edildiğinde borç oranındaki yaklaşık yıllık değişim kaç yüzde puandır?

DOĞRU CEVAP: A

ÇÖZÜM: Yaklaşık borç dinamiği $\Delta b = (r-g) \times b$ - faiz dışı fazla biçimindedir. $(0,06-0,02) \times 0,60 - 0,01 = 0,024 - 0,01 = 0,014$ olur. Borç/GSYH oranı yaklaşık 1,4 yüzde puan artar. Doğru cevap A'dır.

DAYANAK / KAVRAM: Kamu borç dinamiği - faiz-büyüme farkı ve faiz dışı denge

26. Bir yılda kamu gelirleri 1.000 birim, faiz dışı kamu giderleri 920 birim ve faiz giderleri 140 birimdir. Buna göre faiz dışı denge aşağıdakilerden hangisidir?

DOĞRU CEVAP: C

ÇÖZÜM: Faiz dışı denge, toplam gelirlerden faiz dışı giderlerin çıkarılmasıyla hesaplanır. $1.000 - 920 = 80$ birim faiz dışı fazla vardır. Faiz giderleri genel bütçe dengesini etkiler; ancak faiz dışı denge hesabına dâhil edilmez. Doğru cevap C'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Maliye politikası - faiz dışı denge

27. Güvenilir ve kalıcı bir mali konsolidasyonun bazı koşullarda toplam talebi daraltmak yerine artırabileceğini savunan "genişletici mali daralma" görüşünün temel mekanizması aşağıdakilerden hangisidir?

DOĞRU CEVAP: B

ÇÖZÜM: Bu görüşe göre borç sürdürülebilirliğini inandırıcı biçimde güçlendiren konsolidasyon risk primini ve gelecek vergi beklentisini düşürebilir. Düşen faizler, artan güven ve servet etkileri özel tüketim ile yatırımı destekleyerek doğrudan daraltıcı etkiyi kısmen veya tamamen aşabilir. Doğru cevap B'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Maliye politikası - expansionary fiscal contraction hypothesis

28. Yerel yönetimlerin üstlendikleri harcama sorumluluklarının kendi öz gelirlerinden belirgin biçimde fazla olması ve aradaki farkın merkezî transferlerle karşılanması hangi kavramdır?

DOĞRU CEVAP: D

ÇÖZÜM: Dikey mali dengesizlik, yönetim kademelerinin gelir toplama yetkileri ile harcama sorumluluklarının aynı ölçüde dağılmamasıdır. Alt yönetimlerin harcama görevleri öz gelirlerini aştığında merkezî yönetim transferleri bu dikey açığı kapatır. Doğru cevap D'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Mali federalizm - vertical fiscal imbalance

29. Aynı yönetim kademesinde bulunan yerel idarelerin vergi tabanı, mali kapasite ve hizmet ihtiyacı bakımından önemli ölçüde farklılaşması hangi kavramla ifade edilir?

DOĞRU CEVAP: B

ÇÖZÜM: Yatay mali dengesizlik, aynı yönetim düzeyindeki idarelerin gelir yaratma kapasitesi ve harcama ihtiyacının eşit olmamasıdır. Denkleştirme transferleri bu farklılıkları azaltmayı amaçlar. Dikey dengesizlik ise farklı yönetim kademeleri arasındaki görev-gelir uyumsuzluğudur. Doğru cevap B'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Mali federalizm - horizontal fiscal imbalance

30. 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanununa göre iç denetimin temel niteliğini doğru açıklayan ifade aşağıdakilerden hangisidir?

DOĞRU CEVAP: A

ÇÖZÜM: İç denetim; kamu idaresinin çalışmalarına değer katmak ve geliştirmek için kaynakların ekonomiklik, etkililik ve verimlilik esaslarına göre yönetilip yönetilmediğini değerlendiren bağımsız ve nesnel güvence sağlama ve danışmanlık faaliyetidir. Risk değerlendirmelerine dayanır. Doğru cevap A'dır.

DAYANAK / KAVRAM: 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu m. 63

MUHASEBE • AÇIKLAMALI ÇÖZÜMLER

SORULAR 31-36

31. Mali tabloların, kullanıcıların kararlarını etkileyebilecek nitelikteki bilgileri yeterli, anlaşılır ve eksiksiz biçimde içermesi hangi muhasebe temel kavramının gereğidir?

DOĞRU CEVAP: D

ÇÖZÜM: Tam açıklama kavramı, mali tabloların bu tablolardan yararlanacak kişi ve kuruluşların doğru karar vermelerine yardımcı olacak ölçüde yeterli, açık ve anlaşılır olmasını gerektirir. Önemli bilgilerin tablo veya dipnotlarda açıklanması bu kavramın sonucudur. Doğru cevap D'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Muhasebenin temel kavramları - tam açıklama

32. İşletmenin kredi kartıyla yaptığı satış bedeli banka hesabına aktarılınca kadar Tekdüzen Hesap Planında hangi hesapta izlenir?

DOĞRU CEVAP: B

ÇÖZÜM: Kredi kartı slipleri ve benzeri, kısa sürede paraya dönüşecek hazır değer niteliğindeki tutarlar banka hesabına geçinceye kadar 108 Diğer Hazır Değerler hesabında izlenir. Bankanın hesaba alacak kaydetmesiyle 108 hesap kapatılarak 102 Bankalar borçlandırılır. Doğru cevap B'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Tekdüzen Hesap Planı - 108 Diğer Hazır Değerler

33. Bir müşteriden daha önce alınarak 101 Alınan Çekler hesabına kaydedilen çekin karşılıksız çıktığı, ancak alacağın henüz şüpheli hâle gelmediği belirlenmiştir. Uygun kayıt hangisidir?

DOĞRU CEVAP: A

ÇÖZÜM: Karşılıksız çıkan çek hazır değer niteliğini kaybeder. Alacak henüz şüpheli alacak koşullarını taşııyorsa 101 Alınan Çekler hesabı alacaklandırılır ve müşteriden olan ticari alacak yeniden 120 Alıcılar hesabının borcuna alınır. Doğru cevap A'dır.

DAYANAK / KAVRAM: Tekdüzen Hesap Planı - 101 Alınan Çekler ve 120 Alıcılar

34. İşletmenin vadeli mevduatından 10.000 TL brüt faiz doğmuş, banka 1.500 TL vergi keserek 8.500 TL'yi hesaba yatırmıştır. Doğru kayıt aşağıdakilerden hangisidir?

DOĞRU CEVAP: C

ÇÖZÜM: Faiz geliri brüt tutarıyla 642 Faiz Gelirleri hesabına alacak kaydedilir. Bankaya geçen net tutar 102 Bankalar hesabına, gelir üzerinden kesilen ve mahsup edilecek vergi ise 193 Peşin Ödenen Vergiler ve Fonlar hesabına borç yazılır. Doğru cevap C'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Tekdüzen Hesap Planı - 102, 193 ve 642 hesapları

35. Dönem sonunda yabancı para cinsinden ticari borcun Türk lirası karşılığının kur artışı nedeniyle 12.000 TL yükseldiği belirlenmiştir. Uygun kayıt hangisidir?

DOĞRU CEVAP: B

ÇÖZÜM: Kur artışı yabancı para cinsinden satıcı borcunun TL karşılığını artırır. Borçtaki artış 320 Satıcılar hesabının alacağına, dönemsel kambiyo zararı ise 656 Kambiyo Zararları hesabının borcuna kaydedilir. Doğru cevap B'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Tekdüzen Hesap Planı - yabancı para borçların değerlendirilmesi, 320 ve 656 hesapları

36. İşletmenin üç yıl süreli işyeri kira sözleşmesi kapsamında mal sahibine ödediği ve kira sonunda geri alınacak depozito hangi hesapta izlenir?

DOĞRU CEVAP: C

ÇÖZÜM: Bir yıldan uzun süre sonra geri alınması beklenen depozito ve teminatlar duran varlık grubundaki 226 Verilen Depozito ve Teminatlar hesabında izlenir. Bir yıl içinde geri alınacak tutarlar ise 126 numaralı hesapta takip edilir. Doğru cevap C'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Tekdüzen Hesap Planı - 126 ve 226 Verilen Depozito ve Teminatlar

MUHASEBE • AÇIKLAMALI ÇÖZÜMLER

SORULAR 37-42

37. Daha önce 128 Şüpheli Ticari Alacaklar hesabına aktarılmış ve tamamı için 129 Şüpheli Ticari Alacaklar Karşılığı ayrılmış 40.000 TL alacağın değersiz hâle geldiği kesinleşmiştir. Uygun kayıt hangisidir?

DOĞRU CEVAP: D

ÇÖZÜM: Alacağın tamamı için daha önce karşılık ayrıldığı için değersiz hâle geldiğinde yeni gider doğmaz. Alacak 128 hesabın alacağına kaydedilerek silinir; ayrılmış karşılık da 129 hesabın borcuna kaydedilerek kapatılır. Doğru cevap D'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Tekdüzen Hesap Planı - 128 ve 129 hesaplarının kapatılması

38. Kurumun dönem içinde 193 Peşin Ödenen Vergiler ve Fonlar hesabında izlediği geçici vergi ve kesintilerin dönem sonunda vergi karşılığından mahsup edilmek üzere aktarılmasında hangi kayıt yapılır?

DOĞRU CEVAP: A

ÇÖZÜM: Dönem içinde 193 hesapta biriken peşin ödenen vergi ve fonlar, dönem sonu vergi karşılığını düzenlemek üzere 371 numaralı hesaba aktarılır. Kayıta 371 hesap borçlandırılır, 193 hesap alacaklandırılarak kapatılır. Doğru cevap A'dır.

DAYANAK / KAVRAM: Tekdüzen Hesap Planı - 193 ve 371 hesapları

39. Faiz ve vergi öncesi kârı 240.000 TL, finansman gideri 60.000 TL olan bir işletmenin faiz karşılama oranı kaçtır?

DOĞRU CEVAP: D

ÇÖZÜM: Faiz karşılama oranı, faiz ve vergi öncesi kârın finansman giderlerine bölünmesiyle hesaplanır. $240.000 / 60.000 = 4$ 'tür. İşletme faiz giderini faaliyet kârıyla dört kez karşılayabilmektedir. Doğru cevap D'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Mali tablolar analizi - faiz karşılama oranı

40. Net satışları 1.200.000 TL ve ortalama aktif toplamı 600.000 TL olan işletmenin aktif devir hızı kaçtır?

DOĞRU CEVAP: C

ÇÖZÜM: Aktif devir hızı net satışların ortalama aktif toplamına bölünmesiyle bulunur. $1.200.000 / 600.000 = 2$ 'dir. Oran, işletmenin her bir liralık ortalama varlık için iki lira satış yarattığını gösterir. Doğru cevap C'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Mali tablolar analizi - toplam aktif devir hızı

41. Ortalama aktif toplamı 800.000 TL ve ortalama öz kaynakları 320.000 TL olan işletmenin öz kaynak çarpanı kaçtır?

DOĞRU CEVAP: B

ÇÖZÜM: Öz kaynak çarpanı toplam varlıkların öz kaynaklara bölünmesiyle hesaplanır. $800.000 / 320.000 = 2,50$ 'dir. Oran, varlıkların öz kaynağın kaç katı olduğunu ve finansal kaldıraç düzeyini gösterir. Doğru cevap B'dir.

DAYANAK / KAVRAM: DuPont analizi - öz kaynak çarpanı

42. Anonim şirkette ortağın temerrüdü nedeniyle iptal edilen paylara ilişkin eski ortağın yaptığı ödemelerden, bu payların yerine çıkarılan yeni payların satışından doğan hasılat noksanı kapatıldıktan sonra kalan tutar hangi hesapta izlenir?

DOĞRU CEVAP: A

ÇÖZÜM: Temerrüt nedeniyle iptal edilen paylarda eski ortağın daha önce yaptığı ödemelerin, yeni payların satışından doğan hasılat noksanını aşan kısmı sermaye yedeği niteliğindedir. Bu kalan tutar 521 Hisse Senedi İptal Kârları hesabında izlenir. Doğru cevap A'dır.

DAYANAK / KAVRAM: Tekdüzen Hesap Planı - 521 Hisse Senedi İptal Kârları

MUHASEBE / İKTİSAT • AÇIKLAMALI ÇÖZÜMLER

SORULAR 43-48

43. Safha maliyet sisteminde dönem başı yarı mamul 1.000 birim ve dönüşüm açısından %40 tamamlanmış; dönemde 9.000 birim üretime alınmış, 8.000 birim tamamlanmış, dönem sonu 2.000 birim ise dönüşüm açısından %50 tamamlanmıştır. Ağırlıklı ortalama yöntemine göre dönüşüm maliyetleri için eşdeğer birim kaçtır?

DOĞRU CEVAP: C

ÇÖZÜM: Ağırlıklı ortalama yönteminde dönem başı yarı mamulün önceki dönemdeki tamamlanma derecesi ayrıca ayrıştırılmaz. Tamamlanan 8.000 birim ile dönem sonu yarı mamulün $2.000 \times \%50 = 1.000$ eşdeğer birimi toplanır: 9.000 eşdeğer birim. Doğru cevap C'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Safha maliyet sistemi - ağırlıklı ortalama eşdeğer birim hesabı

44. Yardımcı hizmet gider yerlerinin birbirlerine sundukları hizmetleri de eş zamanlı olarak dikkate alan ve karşılıklı hizmet ilişkilerini denklem sistemiyle çözen dağıtım yöntemi aşağıdakilerden hangisidir?

DOĞRU CEVAP: D

ÇÖZÜM: Karşılıklı dağıtım yöntemi, yardımcı hizmet gider yerlerinin birbirlerine verdikleri hizmetleri tamamen dikkate alır. Karşılıklı hizmet maliyetleri eş zamanlı denklemler veya matris yaklaşımıyla belirlenir; daha sonra esas üretim gider yerlerine dağıtılır. Doğru cevap D'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Maliyet muhasebesi - reciprocal method / karşılıklı dağıtım yöntemi

45. Normal kapasite 10.000 birim, bütçelenen sabit genel üretim gideri 200.000 TL ve fiili üretimin standart karşılığı 8.500 birimdir. Sabit genel üretim gideri kapasite sapması kaç TL'dir?

DOĞRU CEVAP: A

ÇÖZÜM: Standart sabit gider yükleme oranı $200.000/10.000 = 20$ TL'dir. Fiili üretime yüklenen sabit gider $8.500 \times 20 = 170.000$ TL olur. Bütçelenen 200.000 TL ile yüklenen 170.000 TL arasındaki 30.000 TL eksik yükleme kapasite sapmasıdır ve olumsuzdur. Doğru cevap A'dır.

DAYANAK / KAVRAM: Standart maliyet sistemi - sabit genel üretim gideri kapasite/hacim sapması

46. Bir malın kendi fiyatındaki değişime ilişkin telafi edilmiş talep eğrisi bakımından ikame etkisinin işareti için aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

DOĞRU CEVAP: A

ÇÖZÜM: Slutsky yaklaşımında tüketicinin satın alma gücü telafi edildiğinde kendi fiyat artışı, malı görece olarak pahalılaştırır. Bu nedenle telafi edilmiş talepte kendi fiyat etkisi pozitif olamaz; sıfır veya negatiftir. Giffen davranışı gelir etkisinden kaynaklanır. Doğru cevap A'dır.

DAYANAK / KAVRAM: Tüketici teorisi - Slutsky denklemi ve telafi edilmiş talep yasası

47. Üretim fonksiyonu ölçeğe göre sabit getiriye sahipse ve üretim faktörleri marjinal ürünleri üzerinden ücretlendiriliyorsa Euler teoremine göre aşağıdaki sonuçlardan hangisi ortaya çıkar?

DOĞRU CEVAP: C

ÇÖZÜM: Birinci dereceden homojen, yani ölçeğe göre sabit getirili üretim fonksiyonunda Euler teoremi çıktının, her faktör miktarı ile marjinal ürününün çarpımları toplamına eşit olduğunu söyler. Faktörler marjinal ürünleri kadar ödenirse ürün tam olarak tükenir. Doğru cevap C'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Üretim teorisi - Euler teoremi ve ürünün tükenmesi

48. Bir firmanın piyasa gücünü ölçen Lerner endeksi aşağıdaki ifadelerden hangisiyle tanımlanır?

DOĞRU CEVAP: D

ÇÖZÜM: Lerner endeksi $L = (P - MC)/P$ biçimindedir. Tam rekabette fiyat marjinal maliyete eşit olduğundan endeks sıfırdır; fiyatın marjinal maliyetin üzerine çıkması ve endeksin büyümesi firmanın piyasa gücünün arttığını gösterir. Doğru cevap D'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Piyasa yapıları - Lerner piyasa gücü endeksi

İKTİSAT • AÇIKLAMALI ÇÖZÜMLER

SORULAR 49-54

49. İki tüketicili ve iki mallı bir Edgeworth kutusunda içsel bir dağılımın değişimde Pareto etkin olmasının temel koşulu aşağıdakilerden hangisidir?

DOĞRU CEVAP: B

ÇÖZÜM: İçsel bir Pareto etkin noktada iki tüketicinin kayıtsızlık eğrileri birbirine teğettir ve marjinal ikame oranları eşittir. MRS'ler farklıysa mallar yeniden dağıtılarak en az bir kişi iyileştirilirken diğeri kötüleştirilmeyebilir. Doğru cevap B'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Genel denge ve refah ekonomisi - Edgeworth kutusu, sözleşme eğrisi

50. Bir oyuncunun saf stratejiler arasında belirli olasılıklarla rastgele seçim yaptığı karma strateji Nash dengesinde olasılıklar genellikle nasıl belirlenir?

DOĞRU CEVAP: D

ÇÖZÜM: Karma strateji dengesinde bir oyuncunun karışım olasılıkları, rakibin pozitif olasılıkla kullandığı saf stratejilerden aynı beklenen getiriyi elde etmesini sağlar. Rakip bu stratejiler arasında kayıtsız kaldığında tek taraflı sapma avantajı doğmaz. Doğru cevap D'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Oyun teorisi - karma strateji Nash dengesi

51. Kaldor-Hicks tazmin ölçütüne göre bir politika değişikliği hangi durumda potansiyel refah iyileşmesi sayılır?

DOĞRU CEVAP: A

ÇÖZÜM: Kaldor-Hicks ölçütünde kazananların kazancı kaybedenlerin kaybını karşılayabilecek büyüklükteyse değişiklik potansiyel iyileşme kabul edilir. Tazminatın fiilen ödenmesi zorunlu değildir; bu nedenle ölçüt Pareto iyileşmesinden daha gevşektir. Doğru cevap A'dır.

DAYANAK / KAVRAM: Refah ekonomisi - Kaldor-Hicks tazmin ölçütü

52. Bir tekellecin birim fiyatı satın alınan miktara veya seçilen tarife paketine göre değiştirip tüketicilerin kendilerini seçmelerini sağlaması hangi fiyat farklılaştırması türüdür?

DOĞRU CEVAP: B

ÇÖZÜM: İkinci derece fiyat farklılaştırmasında fiyat, satın alınan miktara veya ürün-tarife paketine göre değişir ve firma tüketicilerin türünü doğrudan gözlemlemek yerine kendi kendine seçim mekanizması kurar. Blok fiyatlama tipik örnektir. Doğru cevap B'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Monopol fiyatlaması - ikinci derece fiyat farklılaştırması

53. Ekonomi eksik istihdamdayken bütün hanehalklarının aynı anda daha fazla tasarruf etmeye çalışması toplam talebi ve geliri düşürerek gerçekleşen toplam tasarrufu artırmayabilir. Bu durum aşağıdakilerden hangisidir?

DOĞRU CEVAP: C

ÇÖZÜM: Tasarruf paradoksunda bireysel olarak ihtiyatlı görünen tasarruf artışı topluca uygulandığında tüketimi ve toplam talebi azaltır. Çarpan mekanizmasıyla gelir düştüğü için gerçekleşen toplam tasarruf beklenen ölçüde artmayabilir. Doğru cevap C'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Keynesyen makro iktisat - paradox of thrift

54. Tobin'in q oranı bir firmanın sermaye stokunun piyasa değerinin yenileme maliyetine oranıdır. q değerinin 1'in belirgin biçimde üzerinde olması hangi sonucu teşvik eder?

DOĞRU CEVAP: A

ÇÖZÜM: $q > 1$ olduğunda piyasada mevcut sermayeye verilen değer, aynı sermayeyi yeniden kurma maliyetinden yüksektir. Firma yeni sermaye edinerek piyasa değerini maliyetinden daha fazla artırabileceği için yatırım teşviki güçlenir. Doğru cevap A'dır.

DAYANAK / KAVRAM: Yatırım teorisi - Tobin q yaklaşımı

İKTİSAT • AÇIKLAMALI ÇÖZÜMLER

SORULAR 55-60

55. Enflasyon oranını kalıcı olarak bir yüzde puan düşürmek için katlanılan kümülatif üretim kaybını ölçen gösterge aşağıdakilerden hangisidir?

DOĞRU CEVAP: D

ÇÖZÜM: Fedakârlık oranı, dezenflasyon sürecinde enflasyonu bir yüzde puan azaltmak için vazgeçilen kümülatif üretim miktarını veya üretim açığını ölçer. Beklentilerin oluşumu ve para politikasının güvenilirliği bu maliyeti etkiler. Doğru cevap D'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Enflasyon ve işsizlik - sacrifice ratio

56. Geçici bir durgunluğun uzun süre işsiz kalanların beceri kaybı, işgücünden kopuşu ve ücret belirleme yapısındaki değişiklikler nedeniyle doğal işsizlik oranını kalıcı biçimde yükseltebilmesine ne ad verilir?

DOĞRU CEVAP: C

ÇÖZÜM: Histeri yaklaşımında geçici talep şokları uzun dönemli iz bırakabilir. Uzun süreli işsizlik becerileri aşındırır, iş arama bağlarını zayıflatır ve içerdeki-dışarıdaki yapıyı doğal işsizlik oranını yükseltebilir. Doğru cevap C'dir.

DAYANAK / KAVRAM: İşgücü piyasası - unemployment hysteresis

57. Para politikasında zaman tutarsızlığı sorunu, beklentiler oluşturulduktan sonra karar alıcının sürpriz enflasyonla üretimi geçici olarak artırma isteğinin hangi sonuca yol açabileceğini belirtir?

DOĞRU CEVAP: B

ÇÖZÜM: Özel kesim karar alıcının teşvikini öngördüğünde ücret ve fiyat beklentilerini yükseltir. Sürpriz enflasyon üretimi sistematik olarak doğal düzeyin üstünde tutamaz; sonuç daha yüksek ortalama enflasyon ve kalıcı üretim kazancı olmamasıdır. Kurallar ve güvenilirlik bu yanlılığı azaltabilir. Doğru cevap B'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Para politikası - Kydland-Prescott ve Barro-Gordon zaman tutarsızlığı

58. Merkez bankasının gecelik borç verme faizinin koridorun üst sınırını, gecelik borç alma faizinin alt sınırını oluşturduğu sistem için aşağıdakilerden hangisi doğrudur?

DOĞRU CEVAP: C

ÇÖZÜM: Faiz koridorunda merkez bankasının bankalara borç verme faizi üst sınırı, bankalardan borç alma faizi alt sınırı oluşturur. Likidite yönetimi ve politika işlemleriyle bankalararası gecelik faizin koridor içinde, hedeflenen düzeye yakın seyretmesi amaçlanır. Doğru cevap C'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Para politikası uygulaması - faiz koridoru sistemi

59. Heckscher-Ohlin teoremine göre iki ülke arasındaki ticaret yapısını belirleyen temel karşılaştırmalı üstünlük kaynağı aşağıdakilerden hangisidir?

DOĞRU CEVAP: D

ÇÖZÜM: Heckscher-Ohlin teoremine göre ülkeler göreceli faktör donanımları bakımından farklıdır. Bir ülke görece bol ve ucuz olan faktörünü yoğun kullanan malı ihraç etme, görece kıt faktörü yoğun kullanan malı ithal etme eğilimindedir. Doğru cevap D'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Uluslararası ticaret teorisi - Heckscher-Ohlin teoremi

60. Türkiye'de 1934 yılında uygulamaya konulan Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı aşağıdaki ekonomi politikası yaklaşımlarından hangisiyle en yakından ilişkilidir?

DOĞRU CEVAP: B

ÇÖZÜM: Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı 1934'te yürürlüğe girmiş ve temel tüketim malları ile ara mallarında devlet işletmeleri öncülüğünde sanayileşmeyi hedeflemiştir. Plan, 1930'ların devletçi ve ithal ikameci kalkınma yaklaşımının kurumsal aracıdır. Doğru cevap B'dir.

DAYANAK / KAVRAM: Türkiye ekonomisi - 1934 Birinci Beş Yıllık Sanayi Planı